

SPEERPUNTEN ZELFSTANDIG WERKEN (GIP-MODEL)

C.B.S. DE WESTERKIM, ZAANDAM

Helga van Kooperen, augustus 2014

VOORWAARDEN OP HUISHOUELIJK GEBIED

- Er is voldoende materiaal in de klas. (pennen, schriften, extra werk e.d.)
- De kinderen weten waar dit materiaal ligt
- Er is een plaats in de klas waar individuele of groepjes kinderen instructie kunnen krijgen (instructietafel)
- Er hangt een overzicht van de regels t.b.v. het zelfstandig werken op een zichtbare plek in de klas (groep 1 t/m 3 met pictogrammen)
- Er is een pop of iets dergelijks als teken voor het zelfstandig werken
- Tijdens het indelen van de kinderen in de klas is rekening gehouden met hun aard (rustig/druk)
- Er hangt een klok onder de echte klok waarop de werktijd aangegeven kan worden

VOORWAARDEN WAT BETREFT REGELS

- De kinderen kennen de toiletregels
- De kinderen kennen de regels die gelden tijdens het zelfstandig werken:
- Je stoort niet (geen vinger of roepen)
- Meester of juf komt langs (rondjes in vaste volgorde)
- De opdracht staat op het bord of in je weektaak
- Je weet hoe je in je schrift moet werken en hoe je de antwoorden moet noteren
- Je weet hoe en welke fouten je moet verbeteren
- Als je iets niet begrijpt ga je verder met het volgende
- Als je klaar bent, ga je extra werk doen
- Als je een ander kind mag helpen, doe je dit fluisterend
- Je weet wanneer je aan de instructietafel zit

VOORWAARDEN WAT BETREFT DE OPDRACHT

- De leerkracht heeft de les voorbereid
- De leerkracht weet welke problemen de stof voor bepaalde kinderen kan opleveren
- De leerkracht houdt bij de opdracht rekening met niveau- en tempoverschillen
- De leerkracht heeft gepland welke leerstof hij/zij aan welke kinderen aan de instructietafel gaat behandelen / de leerkracht heeft geen extra instructie gepland, maar bepaalt tijdens de rondes wie er voor extra instructie aan de tafel gaat zitten

INSTRUCTIE

- De leerkracht geeft een groepsinstructie van 10-20 minuten

- De leerkracht schrijft de opdracht op het bord (of deze staat al in de weektaak)
- De leerkracht zet de kinderen voor extra instructie bij elkaar
- De leerkracht loopt het eerste rondje (hulpronde)
- De leerkracht geeft instructie aan de instructietafel (5 à 10 minuten)
- De leerkracht loopt het tweede rondje (wanneer hij/zij merkt dat veel kinderen hetzelfde probleem hebben, legt hij/zij de les stil voor een korte klassikale instructie)
- De leerkracht geeft instructie aan de instructietafel (5 à 10 minuten)
- De leerkracht loopt het derde rondje
- De leerkracht sluit de les af

COMBINATIEKLASSEN

Idem, maar beperk de instructie (niet langer dan 10 minuten voor elke groep)
Bouw, indien nodig, na het tweede en derde rondje klassikale instructie in.

CORRECTIE VAN HET GEDRAG

- De leerkracht corrigeert het gedrag, niet de persoon
- De leerkracht corrigeert zoveel mogelijk non verbaal
- De leerkracht plaatst zo nu en dan stimulerende opmerkingen of maakt d.m.v. lichaamstaal of een schouderklopje duidelijk dat het goed gaat
- Na de les feed-back naar de groep over hoe het ging

CORRECTIE VAN HET WERK

- De leerkracht kijkt het werk na, of laat de kinderen dit zelf doen
- De leerkracht maakt aantekeningen van de resultaten op een speciaal blad
- De leerkracht zet een waardering onder het werk en/of plakt er plaatjes bij
- De leerkracht bepaalt of er kinderen voor extra instructie in aanmerking komen en zoekt hier eventueel materiaal voor uit

PEDAGOGISCH KLIMAAT

- De leerlingen accepteren dat niet iedereen hetzelfde werk maakt
- De leerlingen accepteren dat er fouten gemaakt worden
- Niet steeds dezelfde kinderen zitten aan de instructietafel. Ook slimme kinderen hebben uitleg nodig voor extra leerstof
- Wanneer kinderen het werk regelmatig niet af hebben, is de hoeveelheid te groot, pas dit aan (2 of 3 sommen per rijtje of een half lesje kan ook, op het kind schrijft de antwoorden op een kopie van de rekentaak).
- Wanneer een kind regelmatig te veel fouten heeft, is de leerstof te moeilijk. Dit werkt heel ontmoedigend
- Geef slimme kinderen uitdagende leerstof i.p.v. meer van hetzelfde. Voorstel voor rekenen: Op maandag en donderdag wordt een hele taak gemaakt, op dinsdag werkt het kind uit Plustaken of Elftal, op vrijdag krijgt het kind schaakles

VRAGENRONDJE

Wanneer de leerlingen zelfstandig gaan werken leggen zij het GIPblokje op tafel. Dit blokje heeft een rode en een groene zijde. Bij rood wil het niet gestoord worden, bij groen mag dit wel. Wanneer de leerling iets te vragen heeft, legt hij de kant met het vraagteken omhoog.

KIESBORD

In de groepen 1 t/m 3 hangt een kiesbord. De kinderen gebruiken dit bord bij arbeid naar keuze. Het is een bord met plaatjes van activiteiten die zij kunnen kiezen. Onder de plaatjes zijn spijkertjes bevestigd. Bijv. het plaatje van de bouwhoek 2 spijkertjes, bij het plaatje van tekenen 4 spijkertjes enz. Door hun naamkaartje aan de activiteit te hangen maken zij hun keuze bekend. Iedere dag mag een andere groep als eerste kiezen. In groep 1 hangen de kinderen een magneetje met hun foto onder de gekozen activiteit.

Bij de diverse keuzemogelijkheden (hoeken) hangen namenlijsten. Hierop plaatsen de kinderen een kruisje achter hun naam. De leerkracht heeft nu overzicht over de keuzes van alle leerlingen. In groep 2 tekenen de leerlingen hun keuze in een eigen boekje aan.

Verder hangen er in de groepen 1 t/m 4 dagritme kaarten.

WEEKTAKEN

In de groepen 1 t/m 8 wordt er gewerkt met weektaken.

In groep 1 t/m 4 zijn dit opdrachten als:

- een werkblad bij een thema of wereldoriëntatie vak
- een tekenopdracht
- een stelopdracht
- lezen in een bibliotheekboek
- een boekverslag maken
- een werkstuk maken

In groep 5 t/m groep 8 wordt dit lijstje aangevuld.

In groep 3 en 4 wordt de weektaak op het bord geschreven.

In de groepen 5 t/m 8 krijgen de kinderen op maandag hun weekrooster. Aan het einde van dit weekrooster staat een blokje met evaluatievragen afgedrukt. Aan het eind van de week leveren ze het blad met de ingevulde evaluatievragen bij de leerkracht in. Deze vult zelf ook de evaluatievragen in. Vervolgens worden de bladen teruggegeven aan de leerling. Deze vergelijkt de antwoorden van het evaluatieblokje en ruimt de weektaak op in zijn map.

EVALUATIE

Ieder jaar legt de ib-er een klassenbezoek af waarin zij het zelfstandig werken evalueert middels het werkblad over "rondes lopen" en de "management instructieschaal". Zie bijlagen.

Augustus, Helga van Kooperen.